

Vážený pán predseda Národnej rady,

obraciame sa na Vás v záležitosti podpory projektu „Slovenského domu“ v Prahe. Podľa oznamu na stránkach Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ďalej len ÚSŽZ) a zoznamu zmlúv na <http://crz.gov.sk/> vyplýva, že Úrad podporuje takýto projekt.

Vzhľadom k tomu, že „Slovenský dom“ v Prahe je od rozdelenia Česko-Slovenska (ČSFR) myšlienka mnohokrát oživovaná a pre slovenskú komunitu v Prahe a Českej republike (ďalej len ČR) predstavuje ojedinelý projekt mimoriadnej dôležitosti, považujeme za nevyhnutné sa k tejto skutočnosti vyjadriť. Niektorí z nás sme svoje pripomienky a otázky už vyjadrili. Chceme vyjadriť svoj nesúhlas a naše vážne výhrady k spôsobu, zámeru a forme.

Obraciame sa na Vás s pripomienkami a so žiadosťou o preskúmanie a odpoveď na niektoré otázky, ktoré podľa nás s týmto projektom súvisia.

Podľa zákona 211/2000 Z.z. zo 17.5.2000 o slobodnom prístupe k informáciám (zákon o slobode informácií) žiadame o odpovede na otázky, ktoré sa týkajú projektu Slovenský dom a zaujímajú predstaviteľov slovenských združení v Prahe a ČR.

1. Predseda ÚSŽZ je poverený prácou pre úžitok všetkých krajanov a krajanské spolky v zahraničí. ÚSŽZ vedel, že v tomto roku nastal čas a sú prostriedky na realizáciu takéhoto projektu.

Prečo neoslovil úradne - písomne všetky slovenské združenia v Prahe (v ČR) bez rozdielu ?

2. Počas celých 20 rokov od rozdelenia ČSFR trvá naše úsilie o vytvorenie slovenského kultúrneho krajanského centra – „Slovenského domu v Prahe“. Nikdy nebolo našim cieľom zveriť jeho riadenie do rúk akéhokoľvek jediného existujúceho spolku, ktorý by bol jeho vlastníkom a určoval jeho chod. Paradoxne to boli práve autori podporeného projektu, ktorí sa k nemu roky stavali skepticky, možno povedať záporne. Myšlienku Slovenského domu prezentovali ako archaizmus a prežitok.

Prečo bol vybraný Slovensko-český klub ako reprezentant slovenskej menšiny v ČR ?

3. V Prahe je viacero spolkov s bohatou históriou, s pravidelnou aktívnou činnosťou a aj početnejšou členskou základňou než je vybraný výberový spolok. Jeho aktivity sú často určené majoritnej spoločnosti a vo väčšine pripomínajú agentúrnu činnosť zameranú na dovoz atraktívnych osobností zo Slovenska. Činnosť smerujúca do vnútra slovenskej komunity je minimálna.

Na základe akých kritérií, faktov, okolností a kvalít bol vybraný tento subjekt?

4. Výberové konania sú zo zákona povinné pre mnohé i neziskové subjekty.
Na základe akého výberového konania sa postupovalo v prípade Slovenského domu?
5. **Kedy bolo výberové konanie na:**
- a) **vhodný objekt (dom)?**
 - b) **firmu poverenú rekonštrukciou?**
6. **Kto je zodpovedný za pridelenie dotácie?**
7. **Aké bolo zloženie výberovej komisie pre tento projekt (zoznam členov)?**
8. Po prečítaní zmlúv o tzv. výhodnom zakúpení nehnuteľnosti v Soukeníckej ulici 1199/3 - Praha 1 Slovensko-českým klubom si aj neodborník spomenie na tradičnú historku o chytrom predavačovi koňa so sedlom – koňa za groš a sedlo za sto zlatých, ale jedno bez druhého nie... Čo je kôň a čo sedlo si v našom prípade môže každý domyslieť. Bohužiaľ tým postihnutým kupujúcim bude Slovenská republika, jej daňoví poplatníci, ktorí z nevysvetliteľných dôvodov kúpia a pekne opravia komusi dom v centre Prahy. Po 15 rokoch bude niekomu plne k dispozícii.
Je toto štandardný postup pri tak veľkých investíciách a pre koho je táto investícia výhodná ?
9. Slovensko-český klub je neziskové občianske združenie v ČR, ako také nevyvíja činnosť smerujúcu k zisku. Objekt (Dom) ešte nie je kúpený, odkiaľ zoberie klub tak vysokú finančnú čiastku na nákup? Vopred by mal byť spriehľadnený spôsob financovania neziskovej organizácie na kúpu domu.
Skúmal niekto tieto dôležité skutočnosti ?
10. **Na základe čoho ÚSZZ nadobudol dojem, že ostatné spolky sú povinné súhlasiť s takto vybraným spolkom a byť ním v istom zmysle zastupované a riadené?**
11. **Prečo by mal práve tento klub určovať ďalšie smerovanie slovenského kultúrneho krajského života v Prahe?**
12. **Kto bude určovať programovú náplň Slovenského domu?**
13. **Z akých prostriedkov bude činnosť a program Slovenského domu hradená?**
14. **Bude to dom pre reprezentáciu subjektov zo Slovenska, alebo pre reprezentáciu slovenských krajských aktivít v Prahe a v ČR?**
15. **Bude to dom pre nepravidelné aktivity?**
16. **Bude to dom pre pravidelné aktivity slovenských krajských spolkov v Prahe?**

17. Na spoločnej schôdzke slovenských spolkov na Slovenskom inštitúte v Prahe t.r. 23. 4. 2013 pri opätovnom pokuse o oživenie tzv. Fóra slovenských aktivít (FOSA), sa zúčastnené spolky v tejto záležitosti vyjadrili jednoznačne v zmysle bodov 1,2,3 tohto textu. Slovensko-český klub sa tejto schôdzky nezúčastnil. Na tejto schôdzke tiež zaznela možnosť vytvorenia spoločného združenia za účelom Slovenského domu. O obsahu tejto schôdzky boli informovaní slovenský veľvyslanec v Prahe, slovenský konzul v Prahe a riaditeľ Slovenského inštitútu.

Bola táto skutočnosť zohľadnená v rozhodovacom procese pri podpore tohto projektu?

18. Nikto z autorov uvedeného projektu s nami nekonzultoval potreby a možnosti našich súčasných a plánovaných aktivít. Slovensko-český klub neoslovil, ani sa nezaujímal o vnútorné potreby a reálnu skladbu našej činnosti. Preto ju nemohol zahrnúť do projektu.

Ako potom môže „Slovenský dom“ slúžiť pre potreby všetkých?

19. Vybrané riešenie vnímame ako istú formu znásilnenia slovenského kultúrneho a krajanského života v Prahe. Po rozdelení dotácií od ÚSZZ pre slovenských krajanov žijúcich v zahraničí na rok 2013, pridelení dotácie na Slovenský dom a naše aktivity, sa cítime byť ohrození v zmysle ďalšej podpory našej činnosti. Nemáme veľké problémy so zaistením prezentácie našej činnosti pre verejnosť – na to máme všetky malé divadlá a kluby v Prahe a v ČR, Dom národnostných menšín v Prahe, klub Etnica, prenájom veľkých divadiel pri akciách väčšieho rozsahu či priestory Slovenského inštitútu v Prahe a v ČR. Najväčšie problémy máme so zaistením našich pravidelných záujmových a vzdelávacích aktivít v priebehu celého roka po stránke priestorovej, tak i odbornej. Česká republika nemá slovenskú školu, tento nedostatok vzdelávania v slovenskom jazyku saturujú iba niektoré krajanské spolky pracujúce pravidelne s deťmi a tie nemajú ani na nájom.

Boli zohľadnené tieto skutočnosti ?

Existujú projekty, ktoré sú záležitosťou jedného subjektu. Slovenský dom by mal byť projektom všetkých pre všetkých. Spôsob, ktorý bol Úradom zvolený, nepovažujeme za vhodný a transparentný. Zasahuje nás všetkých.

Ak je podpora projektu Slovenského domu v súčasnosti možná, považujeme za potrebné celý proces dôkladne preskúmať a nájsť riešenie po diskusii naprieč spektrom slovenských krajanských spolkov v Prahe.

Veľmi si vážime podpory Slovenskej republiky pre našu činnosť, bez nej by nikdy nemohla byť taká rozmanitá a kvalitná. Neteší nás, že píšeme tieto riadky, pocit zodpovednosti za budúcnosť slovenského kultúrneho života v Prahe nás k tomu núti. Stále si myslíme a dúfame, že je čas na prehodnotenie a nápravu.

Dom bez náplne je len mŕtva stavba bez duše. Dom bude naozaj Slovenským, ak bude mať širokú podporu slovenskej komunity, ktorá mu jediná môže vdýchnuť život.

S úctou,

zástupcovia slovenskej komunity, štatutári slovenských spolkov a združení :

Asociácia ETNICA

Ing. Jaroslav Miňo

BONA FIDE

Mgr. Viera Kučerová

Černá Labuť

Mgr. Iva Benáčková

Člen rady vlády ČR

pre národnostné menšiny

PhDr. Radovan Čaplovič

DETVAN

Mgr. Ondrej Dostál

Dokumentačné a muzeálne stredisko

slovenskej menšiny v ČR

PhDr. Helena Nosková

Klub Slovenskej kultúry

Miroslav Brocko

Listy

Mgr. Vlado Štancel

Obec Slovákov v Hradci Králové

Júlia Špalková

Obec Slovákov v Prahe

Eva Kostrišáková

Obec Slovákov v Tepliciach

Mgr. Edita Havlasová

Slovenské združenie LIMBORA

MUDr. Mária Miňová

Som v Prahe Sk

Igor Kruták

Slovensko-česká spoločnosť

Mgr. Tomáš Pavlíček

Zväz Slovákov

Marián Zajíček

Česko-slovenské dny v Plzni

MgA. Iveta Sochorová

Organizátor slovenských kult. podujatí

Boris Kršňák

SERGEART s.r.o.

MgA. Peter Serge Butko

Slovenské korene

Juraj Rác

V Prahe 25. 9. 2013

Millí přátelia, vážení představitelia národnostných menšín,

dovoľte mi touto cestou reagovať na e-mail a list pani Nadi Vokušovej, predsedníčky Slovensko-českého klubu a členky Rady vlády pre národnostné menšiny ČR zo dňa 24. 9. 2013. Chcem vyjadriť poľutovanie a rozhorčenie, že ako člen Rady vlády pre národnostné menšiny ČR, ktorý v Rade vlády zastupujem slovenskú menšinu žijúcu a pôsobiacu v ČR už siedmy rok, o projekte a realizácii tzv. „Slovenského domu v Prahe“ som sa dozvedel až ex post a sprostredkovane. Aj to nie od jeho pripravovateľov, ale z kancelárií prezidentov ČR a SR a z kancelárií ministrov zahraničných vecí ČR a SR. Považujem túto skutočnosť za neadekvátny a neštandardný postup iniciátorov a dovoľujem si vyjadriť obavy nad plánovanou činnosťou a smerovaním tzv. „Slovenského domu v Prahe“, ktorý bude prevádzkovaný od júna roku 2014 jedným jediným menšinovým a krajanským spolkom, t. j. Slovensko-českým klubom.

Samozrejme osobne nemám výhrady proti myšlienke vzniku „Slovenského domu v Prahe“ a podporujem zriadenie samotnej inštitúcie, kde sa budú stretávať predstavitelia slovenskej menšiny, resp. krajanovia, ďalej priatelia slovenskej kultúry, ktorá sa bude vytvárať v Česku, ako aj priaznivci česko-slovenskej vzájomnosti. Ako člen Rady vlády pre národnostné menšiny v ČR vítam i ďalšie iniciatívy na zakladanie národnostných domov iných národnostných menšín žijúcich a pôsobiacich v ČR. Princiálne sa však musím postaviť proti spôsobu a realizácii k akému dochádza práve pri zriadení tzv. „Slovenského domu v Prahe“. Nikto z iniciátorov a autorov projektu nekonzultoval s veľkou časťou slovenských spolkov v Prahe a v ČR potreby a možnosti ich súčasných a plánovaných aktivít. Slovensko-český klub dokonca neoslovil a ani sa nezaujímal o vnútorné potreby a reálnu skladbu činností týchto slovenských menšinových, resp. krajanských spolkov. Teda ich vôbec nemohol zahrnúť do projektu tzv. „Slovenského domu v Prahe“.

„Slovenský dom v Prahe“ bez náplne je len mŕtva stavba bez duše. Dom bude naozaj slovenským, ak bude mať širokú podporu a dôveru slovenskej menšinovej a krajanskej komunity v Prahe a v ČR, ktorá mu ako jediná môže vdýchnuť život a samotnú existenciu. Preto si Vás dovoľujem na záver oboznámiť, že naša Slovensko-česká spoločnosť, ktorej som predsedom a štatutárnym zástupcom, ako aj moja osoba sa dištancujeme od takejto predstavy zriadenia a prevádzkovania domu a nebudeme využívať priestory pripravovaného tzv. „Slovenského domu v Prahe“ prinajmenšom z principiálnych a hore uvedených dôvodov.

S úctou a s pozdravom

PhDr. Radovan Čaplovič

člen Rady vlády pro národnosti menšiny ČR
předseda SLOVENSKO-ČESKÉ SPOLEČNOSTI

SLOVENSKO-ČESKÁ SPOLEČNOST
Petržilkova 2583/15, 158 00 Praha 5, Česká republika
tel./CZ: +420 608 766 658; tel./SK: +421 911 458 701
IČ: 26574322; DIČ: CZ26574322; VS/1-1/74038/08 – R
e-mail: slocesp@gmail.com; URL: www.scespol.cz; www.sespol.com; www.sespol.eu
číslo účtu/CZ: 43-3835770277/0100; číslo účtu/SK: 2669752078/1100